

Alice Broer-Hansen
Hovedgaden 37
8860 Ulstrup

Vedr.: Kontrolmåling og typebestemmelse

Med baggrund i den tidligere korrespondance, seneste svar af 17. juni 2014 samt dine seneste mails af 17. juni-2014 samt 24. juni 2014 fremsendes hermed resultatet af de afsluttende måleresultater.

Dato 26.06.2014

Resultatet af 2. kontrolmåling er vedhæftet:

Jonna Pedersen

Tel. +45 7841 1000

Jonna.Pedersen@stab.rm.dk

j.nr. 1-30-77-186-14

2014-0800-37 2014-06-16 Silkeborg Sygehus Ortopædkirurgisk Ambulatorium samlet DMR Skimmel-notat.pdf

Side 1

Formålet med kontrolmålingerne og undersøgelserne var at:

- kontrollere at der i lokalet ikke er forhøjet skimmelsvampniveau (sporer, fragmenter etc. i støv/luft)
- kontrollere at ikke-udskiftede loftplader ikke er skimmelsvampangrebne eller kontamineret
- vurdere skadesomfang af de allerede nedtagne loftplader.

Der er gennemført i alt 7 Mycometer-surfacetest. 5 er gennemført på allerede nedtagne misfarvede loftsplader. Herudover er der taget en prøve i venteværelset på ikke nedtaget loft, samt en prøve i ambulatoriet i et lokale over for venteværelset. Rapporten indeholder foto af prøvetagningstederne.

Der er endvidere gennemført 1 Mycometer airl-test med henblik på at afdække, om der er forhøjet niveau af skimmelsvampe i luften.

Nedenfor er Dansk Miljørådgivning A/S vurdering og konklusion fra rapporten indsat med kursiv:

Vurdering og konklusion af 2. kontrolbestemmelse

Nærværende undersøgelser dokumenterer atter, at fugtskaden er håndteret forsvarligt og jf. forskrifterne i SBI-205. Der kan jf. MMA8 ikke konstateres forhøjet skimmelsvampniveau i indeklimaet i venteværelset (MAV på blot 290), ligesom der jf. MMS7 (MV=6) ikke er kontaminering med skimmelsvampesporer på overside af ikke-nedtagne plader i venteværelset.

Der kan jf. MMS1-5 heller ikke på de nedtagne loftplader konstateres skimmelsvampforekomster med betydning for indeklimaet. MV ligger på mellem 4 og 32, og giver således ikke anledning til yderligere bemærkninger. Resultaterne underbygger endvidere vurderingen af, at det tidligere vækstområde havde et mindre omfang på ~0,25 m², jf. RM-notat 1-30-77-178-14.

Resultatet af de seneste prøver underbygger resultatet af den 1. kontrolmåling, af. 27. marts 2014, som er vedhæftet:
2014-0800-37 2014-03-27 Silkeborg Sygehus Ortopædkirurgisk Ambulatorium venteværelse samlet DMR Skimmel-notat.pdf

Nedenfor er Dansk Miljørådgivning A/S vurdering og konklusion fra rapporten indsat med kursiv:

Vurdering og konklusion af 1. kontrolbestemmelse

Der kan ikke konstateres opfugtning i tagkonstruktionen, ligesom der ikke er synligt vækst eller mislugt i loftet. Prøver udtaget i loftkonstruktionen påviser ikke skimmelsvamp vækst eller sporeforekomster med betydning for indeklimaet, ligesom der i indeklimaet i venteværelse ikke kan påvises skimmelsvampesporer af betydning for indeklimaet. De påviste skimmelsvampetyper er alle normalt forekommende i almindeligt husstøv.

Baseret på inspektionen, sagshistorikken samt ovenstående analyseresultater, er det vores vurdering at skaden er håndteret jf. forskrifterne i SBI 205, og at der nu ingen indeklimamæssige følger er af skaden.

Region Midtjylland har tidligere drøftet sagen med Statens Byggeforskningsinstitut – se vedhæftede notat:
Noter_tlf samtale_SBI_230414.doc

Med baggrund i de to gennemførte kontrolundersøgelser, drøftelser med Stagens Byggeforskningsinstitut, samt Koncern HR, Fysisk Arbejdsmiljø's faglige vurdering, finder Region Midtjylland derfor, at den gennemførte renovering er tilstrækkelig, at der har været tale om en begrænset forekomst af skimmelsvamp (under 0,25 m²).

Typebestemmelse

Som aftalt på møde den 10. april 2014 er der gennemført typebestemmelse af den skimmelsvamp, der forekom på loftspladen. Denne blev i første omgang bestemt til Oidium Spp. af Dansk Miljørådgivning A/A (dog havde de en stavfejl i deres rapport således at det blev meddelt til dig, at det var Odium spp.). Det har såvel Dansk Miljørådgivning som Koncern HR, Fysisk Arbejdsmiljø efterfølgende beklaget. Da Oidium Spp. ikke er almindeligt forekommende ved bestemmelse af skimmelsvamp i bygninger blev bestemmelsen gentaget – og den blev endvidere også gennemført af OBH-gruppen, som en kontrol.

Begge bestemte igen skimmelsvampen som Oidium Spp.

På mødet den 10. april 2014, blev det aftalt med dig, at der ville blive gennemført fuld typebestemmelse af den fundne skimmelsvamp. Dette er efterfølgende gennemført i USA og bestemmelsen her viste, at der var tale om en forveksling – således at den fundne skimmelsvamp blev endeligt artsbestemt til Phoma herbarium, som det fremgår i svar til dig d. 6. juni 2014.

Du foranledigede, at DTU, Systems Biologi v. Associeret professor Birgitte Andersen fik tilsendt den ene af de prøver, der blev anvendt til kontrolbestemmelse.

Resultatet heraf var, som du tidligere er orienteret om i notat af 6. juni 2014, følgende:

"Jeg har nu kigget på den lille prøve du sendte og jeg har fundet Phoma spp. både ved direkte mikroskopering og tapepræparater af forsiden (den hvide, der vender ned mod folk) af den lille prøve. Jeg har også dyrket hvad der måtte være i live efter alle disse år og her finder jeg igen Phoma spp. sammen med Chaetomium sp., Aspergillus spp. og Penicillium sp. samt Rhizopus spp. Disse resultater viser, at der har været meget vådt dengang skaden skete.

Jeg har lavet et lille hurtigt sammenklip af billederne samt hvordan Phoma og Chaetomium kan se ud. Der er mange forskellige arter, det er lidt forskellige. Jeg har ikke lavet arts-identifikation på nogle af dem, da det ikke giver nogen mening i denne sammenhæng, da hverken læger eller byggesagkyndige skelner mellem arter inden for disse to slægter".

Det fremgår her ligeledes at det er Phoma Spp, der forekommer som skimmelsvamp. Endvidere er der fundet Aspergillus spp. og Penicillium sp. samt Rhizopus spp.

Da jeg fik resultatet tilsendt af Birgitte Andersen, drøftede jeg det med hende pr. telefon og hun oplyste, at det ikke er ualmindeligt, at disse også kan forekomme. Det har jeg derfor skrevet ind i det tidligere fremsendte brev til dig.

Region Midtjylland vurderer på baggrund af de gennemførte undersøgelser, at den konstaterede skimmelsvamp især har været Phoma Herbarum. Endvidere på baggrund af Birgitte Andersens undersøgelser, at der ligeledes forekom *Chaetomium sp.*, *Aspergillus spp.* og *Penicillium sp.* samt *Rhizopus spp.*

Ifølge Birgitte Andersen giver det ikke mening at artsbestemme disse fuldstændigt, da hverken læger eller byggesagkyndige skelner mellem arter inden for disse to slægter.

Da det på baggrund af kontrolundersøgelserne kan konstateres, at der har været tale om en meget begrænset forurening finder Region Midtjylland ikke anledning til at foretage yderligere fuldstændige typebestemmelser.

Du har efterlyst prøveresultaterne fra de to bestemmelser, hvor Dansk Miljørådgivning A/S fejlagtigt bestemmer skimmelsvampen til *Oidium Spp.* – hvilket de har beklaget. Disse er vedhæftet:

2014-0800-37 2014-04-25 Underside af tidligere nedstroppet loft i laboratorium resultat.pdf

2014-0800-37b 2014-03-26 Underside af tidligere nedstroppet loft i laboratorium resultat.pdf

Med baggrund i ovenstående, de vedhæftede notater, og de tidligere fremsendte notater vedrørende ovenstående sag, betragter Region Midtjylland hermed sagen som fuldt belyst og vil ikke foretage sig yderligere.

Venlig hilsen

Jonna Pedersen
Kontorchef, Koncern HR, Fysisk Arbejdsmiljø

